

L E G E

pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 186:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Furtul bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic
se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani.”

în dispoziția alineatelor (4) și (5), textul „alin. (1), (2) sau (3)” se substituie cu textul „alin. (1)–(3)”.

2. Articolul 187:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Jaful bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic
se pedepsește cu închisoare de la 6 la 8 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale.”

în dispoziția alineatelor (4) și (5), textul „alin. (1), (2) sau (3)” se substituie cu textul „alin. (1)–(3)”.

3. Articolul 188:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Tîlhăria în scopul sustragerii bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic se pedepsește cu închisoare de la 8 la 10 ani cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale.”

în dispoziția alineatelor (4) și (5), textul „alin. (1), (2) sau (3)” se substituie cu textul „alin. (1)–(3)”.

4. Articolul 190:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Dobîndirea prin escrocherie a bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.”

în dispoziția alineatelor (4) și (5), textul „alin. (1), (2) sau (3)” se substituie cu textul „alin. (1)–(3)”.

5. Articolul 191:

se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:

„(2²) Delapidarea bunurilor de patrimoniu cultural din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.”

în dispoziția alineatului (3), textul „alin. (1)–(2¹)” se substituie cu textul „alin. (1)–(2²)”;

în dispoziția alineatelor (4) și (5), textul „alin. (1)–(2¹) sau (3)” se substituie cu textul „alin. (1)–(3)”.

6. Codul se completează cu articolele 199¹–199⁵ cu următorul cuprins:

„Articolul 199¹. Deteriorarea sau distrugerea bunurilor de patrimoniu cultural

(1) Deteriorarea bunurilor de patrimoniu cultural

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 3000 de unități convenționale sau cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 3 ani.

(2) Distrugerea bunurilor de patrimoniu cultural

se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 6000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 6000 la 10000 de unități convenționale cu (sau fără) lichidarea persoanei juridice.

Articolul 199². Efectuarea lucrărilor neautorizate în siturile arheologice sau în zonele cu potențial arheologic

(1) Efectuarea săpăturilor neautorizate sau căutarea de comori în siturile arheologice sau în zonele cu potențial arheologic

se pedepsesc cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 1 an.

(2) Efectuarea lucrărilor de construcție, precum și a altor activități de intervenție asupra solului în siturile arheologice sau în zonele cu potențial arheologic, fără certificat de descărcare de sarcină arheologică

se pedepsește cu amendă de la 3000 la 4000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 2 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă de la 7000 la 10000 de unități convenționale cu (sau fără) lichidarea persoanei juridice.

Articolul 199³. Tăinuirea sau păstrarea ilegală a bunurilor arheologice mobile

Tăinuirea sau păstrarea ilegală a bunurilor arheologice mobile, inclusiv a comorilor, descoperite întâmplător sau în cadrul unor lucrări de intervenție asupra solului ori cu ajutorul detectoarelor de metale sau al altor aparate de teledetecție, precum și neanunțarea la timp a autorităților publice privind descoperirea întâmplătoare a bunurilor arheologice mobile, inclusiv a comorilor,

se pedepsesc cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime

de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 2 ani.

Articolul 199⁴. Comercializarea neautorizată a bunurilor arheologice mobile și a bunurilor culturale mobile clasate

(1) Comercializarea neautorizată a bunurilor arheologice mobile și a bunurilor culturale mobile clasate

se pedepsește cu amendă în mărime de la 400 la 500 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 1 an, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

(2) Aceeași acțiune:

- a) săvîrșită de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;
- b) săvîrșită cu folosirea situației de serviciu;
- c) care a cauzat daune în proporții mari

se pedepsește cu amendă în mărime de la 700 la 1000 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 10000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani.

Articolul 199⁵. Accesul neautorizat cu detectoare de metale sau cu alte aparate de teledetecție și utilizarea lor în siturile arheologice sau în zonele cu potențial arheologic

Accesul cu detectoare de metale sau cu alte aparate de teledetecție și utilizarea lor în siturile arheologice sau în zonele cu potențial arheologic fără autorizarea Ministerului Culturii

se pedepsește cu amendă de la 1000 la 2000 de unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 1 an.”

7. Articolul 221 se abrogă.

8. La articolul 222:

titlul se completează cu cuvintele „și a monumentelor”;

în dispoziția alineatului (1), după cuvîntul „monument” se introduc cuvintele „funerar sau de for public”;

dispoziția alineatului (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) cu cauzarea de daune în proporții mari”.

Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3–6, art. 15), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 74 va avea următorul cuprins:

„Articolul 74. Încălcarea legislației cu privire la patrimoniul cultural și monumentele de for public

(1) Încălcarea regimului de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural și a monumentelor de for public

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(2) Edificarea monumentelor de for public fără aprobări legale

se sancționează cu amendă de la 50 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(3) Demontarea, strămutarea sau modificarea monumentelor de for public fără aprobări legale

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(4) Intervențiile de construcție neautorizate în zonele de protecție a monumentelor de for public

se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(5) Neîndeplinirea atribuțiilor legate de întreținerea, îngrijirea, conservarea și restaurarea monumentelor de for public

se sancționează cu amendă de la 50 la 125 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(6) Nerespectarea de către primarul unității teritorial-administrative a prevederilor legale cu privire la asigurarea pazei patrimoniului arheologic și semnalarea Agenției Naționale Arheologice referitor la nerespectarea legislației privind protejarea patrimoniului arheologic

se sancționează cu amendă de la 50 la 500 de unități convenționale.

(7) Eliberarea de către emitent a autorizației de construire în lipsa certificatului de descărcare de sarcină arheologică pentru terenurile cu patrimoniu arheologic sau în lipsa avizului Consiliului Național al Monumentelor Istorice pentru intervenții la monumente de istorie și cultură de categorie națională, dacă aceasta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu amendă de la 350 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere sau cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții pe un termen de pînă la 1 an.

(8) Împiedicarea de către proprietarii terenurilor cu patrimoniu arheologic sau de către titularii dreptului de posesiune a acestora a accesului personalului autorizat, conform legislației, de către autoritatea responsabilă de protejarea și valorificarea patrimoniului arheologic, în vederea prospectării arheologice, cercetării și protejării patrimoniului arheologic și asigurării măsurilor de protecție și pază a bunurilor de patrimoniu arheologic

se sancționează cu amendă în mărime de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(9) Înstrăinarea de către proprietarii privați a terenurilor cu patrimoniu arheologic sau a monumentelor înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat fără notificarea prealabilă a Ministerului Culturii

se sancționează cu amendă în mărime de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

2. La articolul 385 alineatul (2) și la articolul 393 litera d), cifrele „423⁷” se substituie cu cifrele „423⁸”.

3. La articolul 400 alineatul (1), cifrele „74,” se exclud.

4. Codul se completează cu articolul 423⁸ cu următorul cuprins:

„Articolul 423⁸. Organele de stat cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural

(1) Contravențiile prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie națională sau monumente de for public de categoria A, și la art. 74 alin. (3)–(5), pentru monumentele de for public de categoria A, se constată de către Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor.

(2) Contravențiile prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, și la art. 74 alin. (2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B, se constată de către direcțiile/secțiile/serviciile cultură ale autorităților publice locale.

(3) Contravențiile prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – situri arheologice, și la art. 74 alin. (6)–(9) se constată de către Agenția Națională Arheologică.

(4) Sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale:

a) directorul general al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor, directorul adjunct și specialiștii agenției respective, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie națională sau monumente de for public de categoria A, și la art. 74 alin. (3)–(5), pentru monumentele de for public de categoria A;

b) specialiștii direcțiilor/secțiilor/serviciilor cultură ale autorităților publice locale, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie și cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, și la art. 74 alin. (2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B;

c) directorul general al Agenției Naționale Arheologice, directorul adjunct și specialiștii agenției respective, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 74 alin. (1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – situri arheologice, și la art. 74 alin. (6)–(9);

d) reprezentanții organelor de poliție, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 74 alin. (1)–(8).

(5) Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

Chișinău, 21 aprilie 2016.
Nr. 75.